

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 142/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 35 a čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 týkajúcej sa konania vedeného Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 4 C 1620/98 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2012 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 35 a čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 týkajúcej sa konania vedeného Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 1620/98.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ním označených základných a iných práv postupom najvyššieho súdu vo veci konania vedeného pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 týkajúceho sa veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 4 C 1620/98, prikázal najvyššiemu súdu konať v označenom konaní a priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 99 000 € a náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd z obsahu svojich skorších rozhodnutí o skorších sťažnostiach sťažovateľa týkajúcich sa postupu najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 a postupu okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 1620/98 zistil toto:

Okresný súd uznesením č. k. 4 C 1620/98-9 z 19. marca 2002 zastavil konanie o žalobe sťažovateľa (smerujúcej proti odporcom – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a Okresnému úradu Bardejov o „*neoprávnené pozastavenie výkonu pracovnej činnosti*“) podľa § 43 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že žaloba nemala všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 79 ods. 1 OSP.

Proti uvedenému rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ 20. apríla 2002 najvyššiemu súdu (prostredníctvom okresného súdu) dovolanie, ktoré doplnil podaním z 10. júna 2002.

Najvyšší súd o podaní sťažovateľa z 20. apríla 2002 nerozhodol ani rozsudkom, ani uznesením, ale vybavil ho prípisom z 22. augusta 2002 (doručeným sťažovateľovi podľa jeho tvrdenia 15. októbra 2002), ktorým oznámil okresnému súdu, že spis vracia ako nesprávne predložený a uviedol: „*So zreteľom na podanie žalobcu (podanie sťažovateľa z 20. apríla 2002, pozn.) proti uzneseniu prvostupňového súdu, prichádza do úvahy iba mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie – cez Generálnu prokuratúru SR (§ 243e O. s. p.). Preto bolo treba spis postúpiť Krajskej prokuratúre v Prešove a nie Najvyššiemu súdu SR...*“

Sťažovateľ sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. novembra 2002 namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 dohovoru postupom najvyššieho súdu vo veci jeho dovolania z 20. apríla 2002 vedeného pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 a ústavný súd o tejto sťažnosti rozhodol uznesením č. k. III. ÚS 5/03-7 z 8. januára 2003 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú a v dôvodoch svojho uznesenia uviedol:

«Z listinných dôkazov pripojených k sťažnosti, ako aj z tvrdení sťažovateľa je zrejmé, že svojím dovolaním z 20. apríla 2002 napadol rozhodnutie, ktoré bolo síce právoplatné, avšak nešlo o rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 243b ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku dovolací súd v takýchto prípadoch dovolanie uznesením odmietne ako neprípustné.

Najvyšší súd však za daných okolností vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, ale vrátil spisový materiál okresnému súdu s tým, aby bolo sťažovateľovo podanie posúdené (z hľadiska jeho obsahu) ako podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku a v tomto zmysle postúpené Krajskej prokuratúre v P., pretože z okolností daného prípadu vyplývalo, že len tento postup (mimoriadne dovolanie podané generálnym prokurátorom) by mohol viesť k meritórnemu preskúmaniu uznesenia okresného súdu č. k. 4 C 1620/98-9 z 19. marca 2002, čo bolo v konečnom dôsledku cieľom sťažovateľovho podania z 20. apríla 2002...

Ústavný súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nedomnieva, že by postup najvyššieho súdu v uvedenom prípade predstavoval ústavne neakceptovateľný zásah do sťažovateľom označených práv. Sťažovateľ svojím podaním z 20. apríla 2002 napádal právoplatné rozhodnutie súdu prvého stupňa. Postup v zmysle ustanovení § 236 až 243d Občianskeho súdneho poriadku nemohol preto (vzhľadom na procesnú situáciu) viesť k preskúmaniu napadnutého uznesenia dovolacím súdom a jeho následnému potvrdeniu alebo zrušeniu a vráteniu veci okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku). Postup, ktorý najvyšší súd zvolil, rešpektoval cieľ, o ktorý sa sťažovateľ prostredníctvom svojho podania usiloval (dosiahnuť preskúmanie a zrušenie uznesenia okresného súdu č. k. 4 C 1620/98- 9 z 19. marca 2002), a smeroval k umožneniu uplatnenia takého procesného postupu, ktorý mohol k realizácii toho, čoho sa sťažovateľ v podaní z 20. apríla 2002 domáhal, reálne viesť. Aj keby ústavný súd dospel k záveru, že postup najvyššieho súdu v uvedenej veci predstavoval sám osebe porušenie zákonnosti, vzhľadom na spomínané konkrétne okolnosti daného prípadu nemôže táto skutočnosť viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy, príp. čl. 36 ods. 1 listiny) alebo k záveru o porušení jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru...»

Sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu 22. septembra 2003 domáhal podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom náhrady škody proti Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu, že najvyššiemu súdu podal dovolanie z 20. apríla 2002 proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 C 1620/98-9 z 19. marca 2002 o zastavení konania a najvyšší súd toto dovolanie neprerokoval, ale prípisom z 22. augusta 2002 ho vrátil okresnému súdu. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 C 187/03 z 23. marca 2004 zamietol návrh sťažovateľa a Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 2 Co 49/04 z 1. októbra 2004 potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

Sťažovateľ sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 20. januára 2005 namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 187/03 v spojení s postupom krajského súdu v konaní o vedenom pod sp. zn. 2 Co 49/04 a ústavný súd o tejto sťažnosti rozhodol uznesením č. k. IV. ÚS 47/05-8 z 23. februára 2005 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ ďalšou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 23. februára 2009 namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu vo veci konania o jeho dovolaní z 20. apríla 2002 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 4 C 1620/98 z 19. marca 2002 a ústavný súd o tejto sťažnosti rozhodol uznesením č. k. II. ÚS 248/09-9 z 23. júna 2009 tak, že ju odmietol ako neprípustnú s poukazom na svoje skoršie uznesenie č. k. III. ÚS 5/03-7 z 8. januára 2003.

Sťažnosťou, ktorá je predmetom posudzovania v tomto konaní a ktorá bola ústavnému súdu doručená 2. marca 2012, sťažovateľ namieta porušenie svojich základných a iných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 35 a čl. 36 ústavy, podľa čl. 36

ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Vzhľadom aj na uvedenú judikatúru ústavný súd zistil, že namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy (ktorý sa v zásade obsahovo zhoduje s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v súvislosti s postupom najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 bolo už predmetom skúmania v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 5/03 a namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy opätovne bolo predmetom skúmania v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 248/09.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka *res iudicata*), okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

V zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 36/03, I. ÚS 226/05) rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je v okolnostiach danej veci rozhodnutím „o konaní“, ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde. Nejde však o podmienku konania, ktorú možno dodatočne splniť v ďalšom návrhu, ktorým sa napáda to isté právoplatne skončené konanie a ktoré bolo napadnuté v predchádzajúcom návrhu, ktorý bol odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že pokiaľ sťažovateľ už svojou skoršou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu namietal, že postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 80/02 došlo k porušeniu jeho rovnakých základných a iných práv, ako sú označené v jeho sťažnosti posudzovanej v tomto konaní, a o jeho skoršej sťažnosti bolo meritórne rozhodnuté (ako to bolo v konaní o sťažnosti doručenej 26. novembra 2002, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením č. k. III. ÚS 5/03-7 z 8. januára 2003 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú), uvedené zakladá prekážku res iudicata pre konanie o neskoršej sťažnosti sťažovateľa v rovnakej veci.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru o neprípustnosti sťažnosti sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02, a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd poznamenáva, že k odmietnutiu sťažnosti sťažovateľa pre jej neprípustnosť vo vzťahu k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru týmto dochádza už druhýkrát, keďže sťažnosť sťažovateľa doručená 23. februára 2009 bola uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 248/09-9 z 23. júna 2009 odmietnutá z rovnakého dôvodu.

Pokiaľ sťažovateľ svojou sťažnosťou namietal porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 35 a čl. 36 ústavy a taktiež namietal porušenie čl. 13 dohovoru, k tejto časti sťažnosti ústavný súd konštatuje, že s poukazom na dôvody uznesení ústavného súdu č. k. III. ÚS 5/03-7 z 8. januára 2003 a č. k. IV. ÚS 47/05-8 z 23. februára 2005 nie je možné vidieť príčinnú súvislosť medzi označenými právami a postupom najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 80/02, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2012